

VEILIG LOSLATEN

INFORMATIE OVER BURGERSVOOGDIJ VOOR VOOGDEN IN DE JEUGDBESCHERMING

Als voogd bij een gecertificeerde instelling voor jeugdbescherming werkt u met hart en ziel. Ook met kinderen die opgroeien in een gezinshuis of op een leefgroep. Toch is uw tijd beperkt, de caseload groot. Noodgedwongen kent uw betrokkenheid grenzen. Zeker bij kinderen in een stabiele situatie, die weinig aandacht vragen. Bovendien bent u waarschijnlijk niet de eerste voogd van een kind. En ook niet de laatste.

Kinderen kunnen door dat alles het gevoel krijgen dat ze 'van niemand' zijn. Hoe mooi zou het zijn, als er voor deze kinderen een betrokken particulier is die de voogdij uitoefent. Iemand die blijft, wat er ook gebeurt. Iemand die voor hen opkomt, die hun belangen behartigt. Iemand op wie ze op kunnen bouwen, jarenlang. Een **anker in de gewone wereld**. Een burgervoogd.

INTENSIEF BETROKKEN

De introductie van een burgervoogd betekent veel voor kinderen. Het gaat om een band voor het leven. Vaak is die band er al, maar dan losser, zonder officiële status. Wordt iemand burgervoogd, dan neemt hij of zij de **volledige verantwoordelijkheid** voor het kind op zich. Wettelijk is er geen verschil tussen de taken van een burgervoogd en van een voogd die bij een instelling werkt. In de praktijk is het verschil groot. Een burger die de voogdij over een kind op zich neemt, raakt **intensief betrokken** bij het leven van dat kind. Ook als het kind volwassen wordt.

Is burgervoogdij een **mogelijkheid voor kinderen** over wie u namens de gecertificeerde instelling de voogdij uitoefent? Lees dan vooral verder!

VOOR WELKE KINDEREN

Burgervoogdij is niet voor alle kinderen een goed idee. De situatie van het kind moet bij voorkeur stabiel zijn. Als vuistregel gaat het om kinderen en jongeren die een half jaar of langer in een gezinshuis of leefgroep wonen. Het gaat daarbij om een **perspectief biedende plaatsing** – het is de bedoeling dat het kind daar opgroeit tot in de volwassenheid. Bovendien moet er in het sociale netwerk van het kind een **stabiele volwassene** te vinden zijn die stevig in zijn schoenen staat en voldoende band heeft met het kind om deze rol op zich te nemen.

EISEN AAN BURGERVOOGDEN

Niet iedereen kan burgervoogd worden. De wet stelt drie eisen: (1) de burgervoogd moet meerderjarig zijn, (2) over 'voldoende geestesvermogen' beschikken en (3) niet onder curatele staan.

In de praktijk is een burgervoogd een **betrouwbare volwassene**, die stevig in zijn schoenen staat. Iemand die bereid en in staat is om op te treden als pleitbezorger van het kind. Iemand die een veilige en warme band kan opbouwen en bereid is om er te zijn op belangrijke momenten in het leven van een kind. Iemand die kan en wil samenwerken met de instellingen waar het kind mee te maken krijgt en met diens sociale netwerk.

Daarbij is het vooral belangrijk dat de burgervoogd een **goede relatie** onderhoudt met de **ouders van het kind**, maar hen zo nodig ook voldoende tegenwicht kan bieden.

De rechter kan de Raad vragen om te **beoordelen of iemand burgervoogd kan worden**. De Raad kan hierbij dezelfde procedure volgen als bij pleegouders, dus via een screening in de eigen systemen, een check bij Veilig Thuis en een uitvraag bij het Justitieel Documentatie Systeem (JDS).

KOM IN ACTIE

Om burgervoogdij voor deze kinderen een kans te geven kunt u het volgende doen.

- Loop uw caseload aan voogdijkinderen langs. Zijn er kinderen die aan de bovenstaande criteria voldoen?
- Zo ja, vindt u de situatie van het kind voldoende stabiel om het veilig los te kunnen laten als er inderdaad een burgervoogd is die uw rol kan overnemen? Past dit in het perspectiefplan?
- Zo ja, bespreek deze mogelijkheid met de jeugdige: 'Hoe zou jij het vinden als niet ik jouw voogd zou zijn, maar iemand uit je eigen omgeving, die je goed kent en die er voor jou wil zijn? Wie zou dat kunnen zijn? Misschien wil je daar eens over nadenken?'
- Is er iemand in beeld die burgervoogd kan worden, ga dan in gesprek met alle betrokkenen: de jeugdige zelf, de opvoeders of verzorgers, de ouders, de potentiële burgervoogd zelf en eventuele anderen in het netwerk van het kind. Vaak moet iedereen wennen aan het idee, ontstaan er in de loop van de tijd meer vragen en moeten mensen er hun gedachten over kunnen laten gaan.
- Bereid de overdracht van de voogdij goed voor. Om de voogdij naar een burgervoogd over te dragen moet u een verzoekschrift indienen bij de rechtbank. U verzoekt daarin om ontslag de voogdij door de GI en benoeming van de (met naam genoemde) burgervoogd. U vermeldt nadrukkelijk waarom dit in het belang is van de jeugdige. U voegt de zienswijze van de betrokkenen toe. De burgervoogd dient een bereidverklaring voor de overname van de voogdij in te vullen en te tekenen.
- Meestal wordt op basis van het verzoekschrift een zitting gepland, waarna bij een positief besluit een beschikking wordt afgegeven waarin de voogdij van de GI wordt beëindigd en de burgervoogd wordt benoemd.
- Draag alle relevante informatie en documenten over aan de burgervoogd.

ONDERSTEUNING

Is burgervoogdij voor een kind een realistische mogelijkheid, neem dan contact op met de Alliantie Burgervoogdij. We informeren u graag over de wettelijke regels en de methodische stappen.

© Alliantie Burgervoogdij, april 2022

WWW.BURGERVOOGD.NL